

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

Nuuk, 25. februar 2014

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut imaattunik apeqquteqarpunga.
(Inatsisartuni ilaasortaq Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Apeqqutit:

1. Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa ima paasineqassava kalaallit oqaasii atorlugit Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanerit suulluunniit ingerlanneqarsinnaasariaqartut – taamaallunilu atuartitsinermi ilinniuteqarnermilu oqaatsit allanertat atorneqassanngitsut?
2. Apeqqutit siulliannut naameertoqassappat oqaatsitigut piginnaasaqarnerit apeqqutaatinnagit kikkulluunniit ilinniartitaanermik neqeroorfigineqartarnissaannik Naalakkersuisut isumartik itisilissagaat kissaatiginarpoq.
3. Naalakkersuisut isumaqarpat oqaatsit saniatigut allanik, soorlu amigartumik atuartitaanermik imaluunniit ilinniarsimasunik ilinniartitsisussaa-leqinermik, peqquteqartoqartoq inuusuttortatta ilinniartitaanermi ingerlariaqqinnissaagaluanut akorngusiisartunik?
4. Siunissami ullumikkut meeqqat atuarfianni oqaatsit atuartitsissutigineqartartut katitigaanerat tiimillu qassit atugaanerat Naalakkersuisut allanngortilersaarpat? Assersuutigalugu tuluit oqaasiinik imaluunniit oqaatsinik allanik, soorlu kineserit arabiamiulluunniit oqaasiinik nunarsuaq tamakkerlugu atugaanerpaanut aamma ilaasunik, atuinnermik Naalakkersuisut pimoorussinerulersaarpat?
5. Siunissami ilinniartitaanerup pisortallu ingerlatsinerata oqaatsit kisiartaattut kalaallit oqaasiinik tunngaveqalernissaat Naalakkersuisut takorluugaraat? Tamanna angerneqassappat takorluugaq tamanna piviusunngorserlugu sulinissamut Naalakkersuisut piffissaliussatut killigittinniagaat sunaassanganerqarnerisut tusarusunnarpoq.
6. Ilinniartitaanermi pisortallu ingerlatsineranni oqaatsit ikinnerpaamik ataatsit siunissami aamma atorneqartariaqartut Naalakkersuisut naatsorsuutigippassuk taava oqaatsit suussappat, imaluunniit oqaatsit qassit suussappat?

Tunngavilersuut:

Akunnakusoortulerujussuuvog ullumikkut inuusuttoqarmat danskit imaluunniit tuluit oqaasiinik amigartumik piginnaasaqarneq pissutigalugu ilinniagaqarsinnaasannngitsunik. Tamanna inuusuttumut namminerit ilinniagaqarnermut takorluukkaminik immaga ipe-raasariaqalersimasumut nalaataavoq alianartog. Inuiaqatigiinnut inuusuttut sulisinnaas-susiannik atorfissaqartitsisunut tamanna aamma nalaataavoq alianarluinnartog.

Isumagali malillugu atuartut meeqqat atuarfianni oqaatsinik amigartumik ilinniartinne-qarsimanerat tunngavigalugu ilinniartitaanerup aqqissuussaannissa

iluarsiissutaasinnaangilaq. Inuusuttortatta oqaatsinik arlalinnik piginnaasaqarlualer-simallutik meeqqat atuarfiannit anisarnissaat anguniagaasariaqarpoq – pingaartumillu nunami pingaarnersaallutik oqaatsinik.

Oqaatsinik qassiinik, aamma ilagitillugit danskit oqaasii, oqalussinaneq inuusuttortatsinnut periarfissanik ammaassisarpoq – soorlu pitsaasunik assigiinngitsunik aammalu nunat tamat akornanni akuerisaasunik Nunani Avannarlerni nunanilumi allani ilinniar-nernut tigutissinnaangortarlutik.

Naalackersuisut siulittaasuat ukiortaami oqalugiaammini oqarpoq oqaatsitigut piginnaa-sat apeqqutaatinnagu inuusuttut tamarmik siunissami ilinniagaqalersinnaanermik neqeroorfigineqartassasut. Qaammataluit tamatuma siornagut Naalackersuisut siulit-taasuat danskit aviisiannut ullormut saqqummersartumut "Information"-imut oqaa-seqarpoq tuluit oqaasiisa kalaallit oqaasiisulli pingaartinneqartigilernissaat kissaatigigini.¹ Eqqarsaatigigaanni oqaatsit marluk piusut (danskit kalaallillu oqaasii) atorlugit pisortat ingerlatsinerannik ilinniartitaanermillu eqaallisaaniarnerput qanoq ajornakusooreertigisoq nunami oqaatsit pingajussaannik, taamalu "oqaatsit aappaat"-sa qaavisigut, eqqus-sinissaq sualuginarsinnaavoq. Tuluit oqaasiisa oqaatsit aappaattut eqqunneqarnissaat pillugu siusinnerusukkut siunnersuuteqartoqartarnikuuvoq, taamalu danskit oqaasii inuia-qatigiinni atugaajunnaarsiivillugit.

Eqqarsartoqarpat danskit oqaasii ilinniartitaanermi pisortallu ingerlatsineranni atugaa-junnaarsitaassasut tamanna piareersaalluarnikkut anguniakkallu suuneranik ersarissumik aalajangersaanikkut ingerlanneqartariaqarpoq. Tamanna sivisunaarnartumik suliaassaavoq annertuumik ataqatigiissaarneqartariaqartoq, takorluugalerinermilu tamatumani kikkut tamat peqataatinneqarnissaat pisariaqassaaq.

Tuluit oqaasii ilinniartitaanermi pisortallu ingerlatsineranni oqaatsit aappaattut eqqunne-qarnissaat piukkoorunneqassappat isumatusaarluarnissaq aamma pisariaqarpoq. Asser-suutigalugu innuttaasumut kalaallisut oqaluttumut iluaqutaanaviangilaq ukiut qulit qaangiuppata kommunimut saaffiginnikkuni sulisumut danskisut oqaluttumut taarsiullugu sulisumit tuluttut oqaluttumit naapinneqaruni. Allanertat oqaasiisa ilaannik allanik taar-siinikkut oqaatsitigut pakatsisarnerit millisinneqarnaviangillat, peqatigisaanik oqaatsinik ilinniartitsineq pingaarterujussuarlugu iliuuseqanngikkaanni. Taamaammat oqaatsit inissisimanerat ineriartornerallu pillugit ilimasunnerigut, takorluukkagut eqqarsaatigullu kinguneqartussamik oqalligissallugit pisariaqassaaq.

Apeqqutit tamarmik ullut suliffiusut qulit qaangiutinnginnerini akineqareersimanissaat maannangaaq qinnutigissavara.

¹ <http://www.information.dk/478870>